

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3107209308
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3107209308.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci žalobcu: A. B. C. D., so sídlom D., D. E. F. G. X, IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený Petruška & partners, s.r.o., so sídlom v Nitre, Kupeckého 18, IČO: 47 254 882 proti žalovaným 1/ Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, 2/ Okresný úrad Trenčín, so sídlom v Trenčíne, Hviezdoslavova č. 3, 3/ LESY Slovenskej republiky, š.p., so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP č. 8, právne zastúpený JUDr. Pavlom Halajom, advokátom so sídlom v Revúcej, Remeselnícka 315/9, 4/ Mesto Trenčín, so sídlom v Trenčíne, Mierové nám. 2, právne zastúpený GARANT PARTNER legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Einsteinova 21, IČO: 36 856 380, o vydanie nehnuteľností, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, zo dňa 12. novembra 2018, č.k. 19C/85/2007-983, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti týkajúcej sa nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. H..

Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 393 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 36 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 5 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 34 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 8 m².
Parcela č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 62 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 28 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 269 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 59 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 77 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 187 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - zastavané plochy o výmere 344 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 41 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 73 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 2 m².
Parcela registra C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 1.404 m².
Parcela registra C č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 284 m².
Parcela č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 115 m².
Parcela registra C č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 116 m².
Parcela č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 692 m².
Parcela registra C č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 106 m².
Parcela č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 793 m²
s tým, že v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/ majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania v časti, v ktorej bolo konanie zastavené.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vydania vlastníctva k nehnuteľnostiam pôvodne zapísaným v pozemnoknižnej vložke č. X, k.ú. H. a vyslovil, že žalovaným 1/ až 4/ sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd prvej inštancie uviedol, že v poradí prvým rozsudkom zo dňa 01.04.2008 bola žaloba žalobcu zamietnutá v celom rozsahu pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného, pričom na odvolanie žalobcu bol odvolacím súdom rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Následne bolo uznesením zo dňa 24.07.2013 pripustené, aby do konania vstúpil na stranu žalovaných aj pôvodne Obvodný úrad Trenčín, v súčasnosti Okresný úrad Trenčín, Lesy SR a Mesto Trenčín a následne uznesením zo dňa 24.06.2014 bola pripustená zmena žaloby tak, že žalovaní sú povinní vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam definovaným v návrhu, pôvodne vedených v pozemnoknižnej vložke č. X pre k.ú. H. a to žalovaný

1/ Slovenský pozemkový fond, nehnuteľnosti zapísané v registri C na LV č. XXXXX definované v žalobe, žalovaný 2/ Okresný úrad Trenčín, nehnuteľnosti zapísané v registri C, k.ú. H. na LV č. XXXXX, definované v žalobe, žalovaný 3/ Lesy SR, nehnuteľnosti zapísané v registri C na LV č. XXXX, definované v žalobe a žalovaný 4/ Mesto Trenčín, nehnuteľnosti registra C, k.ú. H., zapísané na LV č. XXXX, definované v žalobe.

2. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. c/ zák. č. 161/2005 Z.z. s tým, že za účelom nápravy majetkových krívd spôsobených pred rokom 1989 odňatím majetku sú v rozpore s princípmi právneho štátu bol najprv prijatý zák. č. 403/1990 a následne zák. č. 282/1993, pričom s cieľom umožniť oprávneným osobám, ktoré nestihli uplatniť svoj nárok v lehote, bol následne prijatý aj

zák. č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam. Žalobca si preto v konaní uplatnil právo na vydanie nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. H. titulom cirkevnej reštitúcie podľa ust. zák. č. 161/2005 Z.z., pričom predpokladom úspešnosti takéhoto návrhu je v prvom rade skutočnosť, že žalobca je oprávnenou osobou a v zmysle § 2 ods. 2 uvedeného zákona mu svedčí reštitučný titul v zmysle § 3 uvedeného zákona, svoj návrh uplatnil proti povinnej osobe a podľa § 4 ods. 1 včasne a riadne uplatnenie práva na vrátenie vlastníctva proti povinnej osobe podľa § 5 ods. 1 uvedeného zákona. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že žalobca nie je oprávnenou osobou, ktorej by svedčil reštitučný titul v zmysle ustanovení zák. č. 161/2005 Z.z.. Žalobca je útvaram registrovanej cirkvi so sídlom na území Slovenskej republiky a má právnu subjektivitu. V konaní nebolo ničím preukázané, že by žalobca bol pôvodným vlastníkom predmetných nehnuteľností, ktoré prešli do vlastníctva štátu v období od 02.11.1938 do 01.01.1990 na základe odňatia bez náhrady postupom podľa zák. č. 142/1947 Zb. alebo podľa zák. č. 46/48 Zb. a nebolo preukázané, že by bol žalobca právnym nástupcom takéhoto vlastníka. V pozemnoknižnej vložke č. X, k.ú. H. je ako vlastníkom pozemkov zapísaných vedená Študijná základnina v C. na základe pôvodného zápisu.

3. Z oboznámených listín vyplynulo, že Študijná základnina bola založená cisárovnou I. J. dekrétom zo dňa 25.03.1780 z majetku uprázdnených opátstiev a prepozitúr ako aj klauzúr a kláštorov a z majetku hnutel'ného a nehnuteľného zrušeného náboženského rádu Spoločnosti Ježišovej, teda z majetku rímskokatolíckej cirkvi. Základnina bola samostatnou právnickou osobou od rímskokatolíckej cirkvi odlišnou a mala charakter verejného fondu. Panovníčka I. J. zriadila základninu s vlastnou právnou subjektivitou a na základe jej dispozičnej právomoci darom tejto základniny previedla do jej vlastníctva majetok oslobodený od cudzieho práva, pričom určila, na aký účel má tento majetok slúžiť (pre obecné dobro, pre starostlivosť, ktorú venuje panovníčka výchove a vzdelávaniu mládeže). Študijná základnina spĺňa všetky znaky verejného fondu s vlastnou právnou subjektivitou (viď Slovník verejného práva Československého vydavateľstvo Rovnosť Brno 1948, Základy všeobecného súkromného práva univerzitného profesora JUDr. Štefana Lubyho). V neskorších dobových listinách bola Študijná základnina označená ako Študijný fond a s prihliadnutím na ust. § 18 ods. 1, 2 písm. b/ v spojení s § 854

OZ je potom potrebné túto Študijnú základninu považovať za právnickú osobu, ktorá má spôsobilosť mať práva a povinnosti. Záver, že Študijná základnina bola samotnou právnickou osobou oddelenou od cirkvi je podložený účelom Študijnej základniny vyjadrenej priamo v zakladacom dekrete I. J. slovným spojením pre obecné dobro, starostlivosť o výchovu a vzdelávanie mládeže a spôsobom správy, keď táto bola vykonávaná štátnymi orgánmi (Kráľovská komora, Miestodržiteľská rada, Zvláštne oddelenie bývalého Uhorského ministerstva kultu a osvety, Cirkevný referát pri ministerstve s plnou mocou pre správu Slovenska, Centrálna komisia RK cirkevných majetkov na Slovensku, Likvidačná komisia pre správu niektorých cirkevných majetkov, Centrálna správa verejnozákľadninných majetkov v Bratislave a Povereníctvo školstva a osvety odbor pre správu základnín). Následne súd prvej inštancie poukázal na niektoré dobové historické práce, ktoré považovali Študijný fond za verejný fond vychádzajúc z jeho verejného charakteru určeného príjmov na krajské školské ciele s tým, že väčšina katolíckych politikov pri vypracovaní koncepcie autonómnej Uhorskej katolíckej cirkvi ani pri predpokladanej odluke od štátu nepožadovali odovzdanie fondu do vlastníctva cirkvi. Výnimkou bol K. L. snažiaci sa vo svojej analýze dokázať cirkevný charakter fondu argumentujúc legislatívou z feudálneho obdobia a minister gróf E. M.. O charaktere Študijného fondu ako verejného fondu verejnej základniny svedčí nepriamo aj práce financovaním cirkvi v českých zemích v 20. storočí autora F. C., keď z tejto vyplýva, že ani náboženské fondy zriadené Jozefom II. a slúžiace výhradne potrebám rímskokatolíckej cirkvi nikdy neboli majetkom cirkevným, ale mali povahu samostatnej právnickej osoby. Uvedené vyplynulo aj z obsahu rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Československej republiky č. 3252/26 zo dňa 20.02.1926. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že neboli naplnené predpoklady ani v zmysle kódexu kanonického práva preto, aby bolo možné považovať Študijnú základninu za cirkevnú právnickú osobu, teda za jej útvar. Študijnú základninu nezriadila cirkevná vrchnosť, ale štát, reprezentovaný panovníčkou I. J.. Neriadila sa kánonickým, ale svetským právom, bola spravovaná orgánmi štátu, nie cirkevnou vrchnosťou a o jej zániku nerozhodovala cirkev, ale štát prostredníctvom svojho orgánu.

4. Z dokazovania vyplynulo, že majetok Študijného fondu nemožno pokladať za majetok rímskokatolíckej cirkvi, prípadne majetok niektorého jej útvaru z rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Československej republiky č. 16643/24 zo dňa 01.10.1924 vyplýva, že cirkevný majetok bol a je majetkovou podstatou sui generis, ktorá slúži výhradne účelom konfesným a na ktorú platné právo nenazerá inak, ako na predmet istej starostlivosti a dozoru štátnych orgánov, správa majetku cirkevného je v rukách kléru a vplyv štátnej moci sa obmedzuje na intenzívny dozor a zákazy voľného nadobúdania, scudzenia a zabavenia cirkevných statkov. Podľa rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Československej republiky č. 9720/25 zo dňa 25.06.1925 cirkevným imaním rímskokatolíckej cirkvi sa má rozumieť súbor vecí a práv majúcich majetkovú cenu, ktoré patria cirkvi sú trvale spojené s niektorým cirkevným ústavom a slúži účelom cirkvi. Z týchto rozhodnutí možno uzavrieť, že cirkevným majetkom je taký majetok, ktorý patrí celej rímskokatolíckej cirkvi apoštolskému stolcu, cirkevnej právnickej osobe, ide o majetok, ktorý slúži výhradne účelom rímskokatolíckej cirkvi a jeho správa je v rukách rímskokatolíckej cirkvi a je v istej starostlivosti a dozoru štátnych orgánov. Žiadna z týchto podmienok splnená nebola. Majetok Študijného fondu vlastnícky patril Študijnému fondu, ktorý bol samostatnou právnickou osobou, verejným fondom založeným zakladajúcou listinou I. J. majúcej účinky zákona, pričom tento fond bol odlišný od rímskokatolíckej cirkvi neboli právnickou osobou. Z listín bolo preukázané, že z výnosov majetkov Študijnej základniny bolo zabezpečované bývalé jezuitské gymnázia, ktoré štát prevzal do svojej kompetencie, pričom časť z nich ostala natrvalo štátnymi školskými inštitúciami, niektoré z nich boli zverené do správy iným náboženským rádom a z výnosov Študijnej základniny sa financovali len štátne gymnázia. Z výnosov majetkov Študijnej základniny boli financované aj tzv. normálne školy,

teda štátom podporované základné školy, pričom postupom času nadobudli školy v Rakúsko-Uhorsku občiansky charakter a študovali na nich nielen katolícky, ale aj protestantskí a židovskí žiaci (viď. § 23 zák. č. 48 z 25.05.1868). Rímskokatolícka cirkev nemala na vyučovanie iných predmetov ako náboženstva na štátnych školách žiadny vplyv a školy a výchovné ústavy, ktoré sú celkom alebo sčasti zriadené alebo financované štátom, môžu užívať všetci štátni občania bez ohľadu na ich vierovyznanie. Z majetku Študijnej základniny boli financované tzv. šľachtické konvikty, Kráľovská akadémia v Košiciach dvojročným filozofickým a právnickým kurzom, Štátna školská správa ľudových škôl, štipendiá pre učiteľov ľudových škôl. Z tohto vyplýva, že majetok Študijnej základniny bol používaný v súlade s jej účelom určeným zakladajúcej listinou panovníčky I. J. a slúžil verejnemu prospechu, podpore školstva a nielen v prospech rímskokatolíckej cirkvi. Správu študijného fondu nevykonávala rímskokatolícka cirkev, ale boli to orgány štátu. Ani po uzatvorení Modus vivendi 1927 neprešla správa študijnej základniny do rúk rímskokatolíckej cirkvi. Do Správy apoštolského administrátora v J. prešla len

Správa cirkevných majetkov maďarských cirkevných ustanovizní na území Slovenskej republiky, majetky verejno-právnych základnín dostali osobitnú ústrednú správu, ktorá v roku 1938 začala pôsobiť ako centrálna správa verejnozákladninných majetkov v C.. Tento záver je potvrdený svedectvom Ministerstva školstva a Národnej osvety v Bratislave zo dňa 19.01.1940 a 04.09.1940.

5. Z textu zakladajúcej listiny, teda dekrétu cisárovnej I. J. majúceho účinky zákona bolo preukázané, že účel a ciele Študijnej základniny neboli viazané z rímskokatolíckou cirkvou, pretože tento fond bol založený pre obecné dobro pre starostlivosť a výchovu a vzdelávanie mládeže a na tento účel aj slúžil. Študijná základnina bola samostatnou právnickou osobou od rímskokatolíckej cirkvi odlišnou, ktorá vlastnila predmetné nehnuteľnosti a tie nemožno považovať za cirkevný majetok, keďže by jej boli odňaté dekrétom panovníčky. Neslúžili potrebám cirkvi konkrétneho útvaru cirkvi a cirkev nevykonávala ani správu tohto majetku. Z fondu boli zabezpečované bývalé jezuitské gymnáziá, štátom podporované základné školy, platy inšpektorov, či štipendiá pre učiteľov ľudových škôl. S vydávaním nehnuteľností, ktoré patrili verejným základninám nepočítal ani zák. č. 161/2005 Z.z., podľa ktorého žalobca uplatnil reštitučný nárok, pretože z dôvodovej správy vyplýva, že predmetom vydania nie sú nehnuteľnosti, ktoré boli majetkom verejných základnín, školské, univerzitné a náboženské. V dôvodovej správe sa tiež uvádza, že verejné základniny tvorili spravidla nehnuteľné majetky, ktoré určil zakladateľ a ktorých výnos slúžil na podporovanie inštitúcie a osôb. Od obdobia neskorého feudalizmu mali základniny charakter právnických osôb, ich zakladateľmi bývali najmä cirkevní hodnostári a šľachtici, ale prostredníctvom kráľovskej pokladnice aj panovník, ktorý potvrdzoval všetky cirkevné a významné základniny. Keďže v konaní bolo preukázané, že predmetný majetok odňatý postupom podľa zák. č. 142/47 v tom čase nepatril rímskokatolíckej cirkvi, ani žiadnej jej právnickej osobe, nešlo o cirkevný majetok a jednalo sa o vlastníctvo samostatnej právnickej osoby študijnej základniny zapísanej v pozemkovej knihe, žalobca nemôže byť považovaný za oprávnenú osobu v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 161/2005 Z.z. len z toho dôvodu, že predmetné nehnuteľnosti boli pred vydaním dekrétu menovanej panovníčky cirkevným majetkom. Tento majetok prestal byť vlastníctvom rímskokatolíckej cirkvi na základe dekrétu I. J. z roku 1780, ktorým boli majetky zrušeného Jezuitského rádu I. J. darované Študijnej základnине na účely financovania školstva. Nápravu takejto dávnej krivdy zák. č. 161/2005 nesledoval.

6. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by v období od vydania zakladacieho dekrétu I. J. po odňatí vlastníctva podľa zák. č. 142/1947 Zb. došlo ku právnej skutočnosti, na základe ktorej by právo aprobovaným spôsobom vlastnícke právo k predmetnému majetku stratila Študijná základnina a nadobudla ho rímskokatolícka cirkev. B. E. G.. nariadil zlúčenie univerzitného a študijného fondu, následkom čoho boli majetky fondov dňa 02.02.1782 odovzdané Kráľovskej dvorskej komore a tento stav sa zmenil po smrti Jozefa II. v roku 1793, kedy majetky oboch fondov boli odňaté Dvorskej komory a od 01.08.1793 bola správa odovzdaná späť Miestodržiteľskej rade. Nešlo o vrátenie vlastníckeho práva, ale len vyčlenenie tých majetkov z majetku štátu dané pod správu inému orgánu štátu. Konkordát uzavretý medzi Svätou stolicou a Rakúsko-Uhorskom v roku 1855, ktorý bol vyhlásený cisárskym patentom zo dňa 05.11.1855 v zmysle článku XXXI, z ktorých pozostáva náboženský a Študijný fond sú podľa svojho pôvodu vlastníctvom cirkvi, budú jej menom spravované, pričom budú biskupi vykonávať im prislúchajúci dozor a príjem Študijného fondu bude využitý výlučne na katolícke školstvo a podľa zbožnej vôle zakladateľa netvoril v roku 1918 súčasť ríšskych zákonov zanikajúcej Rakúsko-Uhorskej monarchie a nemohol byť prevzatý nástupníckymi štátmi, teda ani Československou republikou, pretože konkordát bol zo strany Rakúsko-Uhorska vypovedaný v roku 1870 s odôvodnením, že dogmou o pápežskej neomylnosti, ktorý bol vyhlásený na Prvom Vatikánskom koncile došlo k zmene charakteru katolíckej cirkvi. Platnosť vypovede konkordátu bola potvrdená pápežskou alokáciou z 21.11.1921 a pápežskou konštitúciou

Pia XI zo dňa 23.12.1922, v dôsledku ktorej Svätá stolica vyhlásila, že nepovažuje nástupnícke štáty za nástupcov zaniknutých štátov do práv a povinností voči cirkvi a Svätá stolica a nástupnícke štáty stratili možnosť dovoľávať sa právnej úpravy pred rokom 1918. Vypoveďou konkordát zanikol a preto sa nepostupovalo podľa čl. XXXI cisárskeho patentu, z čoho vyplýva, že Študijný fond bol aj naďalej spravovaný štátnymi orgánmi a nie cirkvou, ani v mene cirkvi a príjmy z majetku Študijného fondu neslúžili výlučne katolíckemu školstvu, ale boli z nich financované aj štátne školy.

7. Základnina mala s rímskokatolíckou cirkvou spoločné len to, že ich majetkový substrát bol pri založení vytvorený z majetku rímskokatolíckej cirkvi. Inak sa jednalo o samostatnú právnickú osobu s povahou verejného fondu. V konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané, že by menovaný fond zanikol.

V zmysle základov všeobecného súkromného práva univerzitného profesora JUDr. Štefana Lubyho základnina zanikne 1. Ak zanikne jej účel, najmä splnením alebo tým, že sa jeho plnenie stane raz navždy nemožným. 2. Zánikom majetkového substrátu. 3. Ak sa splní príčina určená zakladateľom, napr. využil svoje mienené právo základninu zrušiť, alebo uplynul čas alebo nastala rozvázovacia podmienka. 4. Základnina zanikne, ak ju zruší vrchnostenská moc. V konaní nebolo preukázané, že by niektoré z týchto dôvodov zániku nastal. Podľa uznesenia Vlády Československej republiky zo dňa 21.10.1952 Študijný fond bol výslovne vyňatý zo zrušenia, ktoré dopadlo na všetky fondy, účelové imanie a nadácie v správe ústredných úradov a ich orgánov. Uvažovať by sa dalo o zániku Študijného fondu z dôvodu zániku jeho majetkového substrátu. Likvidačné stredisko základniny z roku 1954 svoju činnosť ukončilo, pretože sa úplne zlikvidovala majetková podstata verejných základnín. V konaní nebol vykonaná žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, že okrem nehnuteľností v k.ú. H. stratil fond nejakým spôsobom všetok ostatný nehnuteľný aj hnutelný majetok. Súdu chýbali dôkazy o tom, že celý majetkový substrát Študijného fondu zanikol, čím by zanikol aj samotný fond a bolo by možné uvažovať o právnom nástupníctve po ňom. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že aj v prípade, ak by sa Študijný fond mal pokladať za tzv. zbožnú nadáciu rímskokatolíckej cirkvi, či inú cirkevnú právnickú osobu, čo však súd ako je hore uvedené vylučuje, musel by žalobca preukázať jej zánik v zmysle kódexu kanonického práva. Takéto skutočnosti z vykonaného dokazovania nevyplývali. Ani Modus vivendi z roku 1927, ani apoštolské konštitúcie nestanovil a ani nemohli stanoviť, keď Študijný fond v tom čase existoval, vykonával činnosť a bol pod dohľadom a správou štátnych orgánov, právne nástupníctvo po Študijnej základnине, ale len určil obvody diecézne na území Československej republiky tak, aby sa kryli so štátnymi hranicami. O právnom nástupníctve rímskokatolíckej cirkvi, prípadne niektorého jej útvaru po Študijnom fonde vzhľadom na územný princíp by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by tento fond preukázateľne zanikol a z nejakého dôvodu by sa dalo dôvodne domnievať, že jeho právneho nástupcu treba hľadať medzi subjektmi rímsko-katolíckej cirkvi.

8. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že Študijná základnina, ktorej svedčí zápis vlastníckeho práva v pozemkovej knihe bola od jej založenia samostatným subjektom práva s vlastnou právnou subjektivitou a nebol útvarom rímskokatolíckej cirkvi. Zo strany žalobcu nebolo preukázané tvrdenie, že je právny nástupcom Študijnej základniny. Nebola vyvrátená hodnovernosť zápisu vlastníckeho práva v evidencii nehnuteľnosti v prospech Študijnej základniny ako pôvodného vlastníka. Žalobca tak nie je oprávnenou osobou v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 161/2005 Z.z.. Z týchto dôvodov nemožno odňatie vlastníctva nehnuteľností zapísaných vo vložke č. 1, k.ú. H. pozemnoknižnému vlastníkovi Študijnej základniny bez náhrady postupom podľa zák. č. 142/47 považovať za krivdu voči rímskokatolíckej cirkvi. Dôvod, že nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, súd sa už nezaoberal pasívnu vecnou legitímáciu žalovaného, ktorú tiež žalovaný spochybňoval. Preto súd žalobu ako celok zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal, že predložil v konaní viaceré právne predpisy ako aj archívne dokumenty a judikáty Najvyššieho súdu týkajúce sa majetku náboženskej základniny, pričom v tejto časti odvolania poukazoval na vývoj cirkevného majetku po roku 1918. Po vzniku Československej republiky v roku 1918 na Slovensku ostal istý komplex z rôznych rímskokatolíckych majetkov. Tieto majetky boli spísané v pozemkov knihe pod rôznymi menami s tým, že Československá vláda majetky prevzala do nútenej správy a to nariadením ministra pre Slovensko a to č. 132/19 UN o vnúternej správe niektorých cirkevných statkov zo dňa 11.08.1919. Na základe tohto nariadenia celý hnutelný a nehnuteľný majetok Ostrihonského arcibiskupstva, Biskupstva Nitrianskeho, Spišského, Bánsko-bystrického kapitul Ostrihonského a Vácovského, základniny náboženskej a vyučovacej, seminára Ostrihonského a všetky ostatné majetky a fondy rímskokatolíckej cirkvi, ktoré sú spravované rímskokatolíckymi biskupmi, prelátmi, kapitulami a kláštormi dané pod dozor. Správu týchto cirkevných majetkov a dozorom nad cirkevnými základninami bola poverená Centrálna komisia rímsko-katolíckych majetkov pre Slovensko, ktorým predsedom bol N. I. a ďalej sedem členov. Nariadením č. 158/1919 UN bolo umožnené Centrálnaj komisii odpredávať nepodstatné časti katolíckych cirkevných majetkov. Nariadením č. 7/1921 bol daný hnutelný a nehnuteľný majetok a základnina biskupstva pod nútenú správu Centrálnaj komisie. Nariadením č. 30/1921 bola vyslovená nútená správa nad majetkom rábskej kapitul na území Slovenska. Svätá stolica po vzniku Československa menovala biskupa J. F. E. za apoštolského administrátora pre celé územie ostrihomskej arcidiecézy, ktoré sa nachádzalo na

území Československej republiky. Vládný referent N. I. podľa notárskej zápisnice odovzdal všetky hnutelné a nehnuteľné cirkevné majetky na území Československej republiky nachádzajúce sa pod bývalou správou Ostrihomskej arcidiecézy. Minister mocou pre Slovensko výnosom zo dňa 03.10.1922 uložil centrálnej komisii, aby úlohy zverené nariadením naďalej vykonávala. Následne bola zriadená likvidačná komisia pre správu cirkevných majetkov za tým účelom, aby prevzala cirkevný majetok doteraz nachádzajúci sa v správe centrálnej komisie. Zásadná dohoda sa vyjadrila v pakte Modus vivendi, ktorý vstúpil do platnosti 02.02.1928, na základe ktorého vznikla správna komisia v dohode s Československou vládou s tým, že po týchto udalostiach sa pristúpilo k riešeniu čl. 1 Modusu vivendi v dvoch etapách. Prvá etapa zahŕňala vonkajšie ohraničenie diecéz, aby hranice zrovnávali s hranicami štátnymi. Druhá etapa mala predstavovať vnútorné rozhraničenie diecéz. Prvá etapa sa definitívne skončila vydaním apoštolskej konštitúcie zo dňa 02.09.1937, ktorým sa hranice diecéz upravili tak, aby sa zhodovali so štátnymi hranicami a vláda zrušila formálne zátvor cirkevných majetkov, čím došlo k formálnemu uvoľneniu cirkevných majetkov v prospech zriadenej a samostatnej apoštolskej administratúry v Trnave. Rímskokatolícke majetky podľa svojej povahy a pôvodného určenia nie sú cirkevnými majetkami v Maďarsku, ale rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku. Táto koncepcia vo vzťahu k majetkom cirkevným základným pretrvávala až do roku 1949. Zák. č. 217/1949 bol zriadený štátny úrad pre cirkevné veci ako ústredný orgán, ktorý prevzal od ústredných orgánov štátnej moci výlučnú pôsobnosť vo všetkých cirkevných a náboženských veciach. Vládnym nariadením o pôsobnosti a organizácii štátneho úradu pre cirkevné veci určil rozsah pôsobnosti tohto orgánu a prináležala mu aj pôsobnosť v správnych veciach cirkvi náboženských spoločností zložiek, komunit, ústavov, základnín, kostolov, fondov, reholí, správa cirkevných fondov a základnín. Štátny úrad pre cirkevné veci vo vyhláske č. 351/1950 určil, že správu majetkových podstát a kongregácií, ktoré neslúžia rehoľným účelom preberá náboženský fond a výnosy plynúce z týchto majetkových podstát zostávajú zachované pre náboženské účely rímskokatolíckej cirkvi. Takto ustanovený fond mal inú právnu a inštitucionálnu povahu ako to bolo pred rokom 1950. Štátny úrad pre veci cirkevné bol zrušený Nariadením vlády č. 19/1956 a jeho pôsobnosť prešla na Ministerstvo školstva a kultúry. To, že aj v tomto čase boli základniny zlúčené do Slovenského náboženského fondu vo vlastníctve rímsko-katolíckej cirkvi je nepriamo potvrdené ust. § 28 zák. č. 29/51, ktorým sa určuje štátny rozpočet ČSR na rok 1951. To isté platí aj účelových imaniach akéhokoľvek vzniknutých a o základninách. Štát si vyhradil právo na zrušenie fondov pod štátnym dozorom a nariadiť ich likvidáciu. K tejto situácii nikdy nedošlo a štátom kreovaný náboženský fond v roku 1959 prestal vykonávať svoju činnosť bez nariadenia likvidácie a teda jej zostávajúci majetok zostal majetkom žalobcu a nebol nikdy poštátnený. To, že nešlo o majetok štátu je priamo potvrdené aj schválením prevodu nehnuteľností podľa § 10 zák. č. 218/1949 na majetok patriaci pôvodnej Študijnej základnine poverením školstva a kultúry v darovacej zmluve uzavretej medzi Slovenským náboženským fondom a Československým štátom, pričom takýto súhlas by nebol potrebný, ak by išlo o vlastníctvo štátu alebo iného subjektu ako cirkvi. Tento právny názor bol potvrdený na celoštátnom seminári výkladu zákona o zmiernení majetkových krívd spôsobených cirkvou a náboženským spoločnostiam. Konečným riešením a potvrdením vzájomnej dohody medzi Československou republikou a Svätou stolicou z roku 1928 bolo vydanie pápežskej konštitúcie slovenskosti zo dňa 30.12.1977, na základe ktorých bola zriadená Samostatná slovenská cirkevná provincia. Na základe týchto konštitúcií boli zosúladené hranice cirkevnej jurisdikcie so štátnymi hranicami. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalobca pri podávaní výzvy vychádzal najmä zo zápisov v pozemkníckej vložke č. X pre k.ú. H., kedy posledný relevantný zápis bol vykonaný v roku 1948, na základe ktorého sa poznamenalo, že predmetné nehnuteľnosti sa zamýšľajú štátom prevziať a že podliehajú revízií v zmysle pozemkovej reformy. Prevzatím prechádzajú tieto nehnuteľnosti do vlastníctva štátu. Vo veciach posúdenia právneho nástupníctva po Študijnej základnine (maďarský kráľovský verejný majetok – študijný podklad poukazoval aj na medzivojnovú literatúru ako aj na doterajšiu judikatúru rozhodujúcu činnosť Najvyššieho súdu a to v konaní 1Mcdo/9/2010). Vo veci právneho nástupníctva rímskokatolíckej cirkvi po základnine sa vyjadril NS SR vo viacerých rozhodnutiach (1Cdo/247/2006, 1Mcdo/9/2007, 2Cdo/201/2009, 1Mcdo/9/2010). V týchto rozhodnutiach jednoznačne Najvyšší súd stanovil za situácie, keď na Slovensku už nepôsobí už Študijná základnina, ktorej majetok bol priamo zviazaný s rímskokatolíckou cirkvou, dovolací súd je toho názoru, že pre posúdenie, či žalobca je alebo nie je oprávnenou osobou nie je podstatná skutočnosť, že Študijná základnina netvorila súčasť hierarchického zriadenia rímsko-katolíckej cirkvi. Pri výklade pojmu oprávnenej osoby pre účely zákona nemožno totiž obísť aký bol pôvod, účel a cieľ uvedeného fondu a stav, že ukončením jeho činnosti sa zmaril účel a ciele fondu bezprostredne viazané s rímskokatolíckou cirkvou, t.j. že krivda spáchaná na tomto fonde predstavovala priamu krivdu voči rímskokatolíckej cirkvi, ktorú napraviť sledovať aj zámer zák. č. 161/2005 Z.z. a zák. č. 282/1993 Z.z.. Okrem rozhodnutia Najvyššieho súdu poukázal aj na

rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 216/2011-36. S prihliadnutím na túto skutočnosť mal za to, že žalobca je aktívne legitimovaným subjektom a právnym nástupcom pôvodného vlastníka žalovaných nehnuteľností. Poukázal na správu grófa L. L. a G. L., ktorú v roku 1883 preskúmavali právnú povahu Študijnej základniny na požiadanie Uhorského parlamentu a pričom zo správy z roku 1883 vyplynulo, že základniny sú majetkom rímsko-katolíckej cirkvi. Mala za to, že Okresný súd Trenčín pri vydaní napadnutého rozsudku nerešpektoval judikatúru rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktoré boli vydané za účelom vyriešenia otázky zásadného právneho významu. Došlo teda tým k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces s tým, že v prípade, ak krajský súd nebude chcieť odvolaniu vyhovieť, žiadali, aby bolo pripustené dovolanie, ktorým dôjde k vyriešeniu otázky, či je A. B. C. D. právnym nástupcom Študijnej základniny maďarský kráľovský verejný majetok.

10. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný 1/ Slovenský pozemkový fond, ktorý sa stotožnil s právnym posúdením veci vykonaný súdom prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

11. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný 4/, ktorý uviedol, že s námietkami zo strany žalobcu nesúhlasí, pričom z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, správne zistil skutkový stav vecí, vec správne posúdil po právnej stránke a správne sa argumentačne vysporiadal so skutkovým aj právnym posúdením celej veci. Žalobca opakovane poukazuje na vývoj cirkevného majetku po roku 1918, s posúdením ktorého sa prvostupňový súd dostatočným spôsobom vysporiadal, čo preukazuje rozsiahla argumentácia prvostupňového súdu. Neobstojí tvrdenie žalobcu, že konajúci súd pri vydávaní svojho rozhodnutia nerešpektoval rozhodnutia Najvyššieho súdu. Žiadny právny predpis neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu vydaného v inej veci, pričom súdne rozhodnutie ako také nie je prameňom práva, ale je zdrojom argumentačnej sily pri zabezpečení súladnej aplikácie a interpretácie právnych predpisov. Žalovaný považuje teda rozsudok za zákonný, správny a určitý vychádzajúceho zo správne a úplne zisteného skutkového stavu veci.

12. Žalobca sa ďalej k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

13. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18. septembra 2019 bol potvrdený prvoinštančný rozsudok s tým, že žalobca voči tomuto rozhodnutiu podal dovolanie. Následne uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/7/2020-1091 zo dňa 27. apríla 2022 bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18. septembra 2019, sp. zn. 5Co/58/2019-1026 zrušená a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR ako súd odvolací svoje zrušujúce rozhodnutie odôvodnil tou skutočnosťou, že krajský súd v prejednávanej veci skonštatoval, že žalobkyňa nie je oprávnenou osobou z dôvodu, že hoci majetkový substrát tohto fondu bol vytvorený z majetku rímskokatolíckej cirkvi, jednalo sa o samostatnú právnickú osobu s povahou verejného fondu, ktorá nebola nijako s rímskokatolíckou cirkvou viazaná. Na tomto rozpore odvolací súd založil ďalej svoju argumentáciu, pričom na ďalších miestach potvrdil alebo naopak vyvrátil späťosť študijného fondu s rímskokatolíckou cirkvou. Z rozsiahleho odôvodnenia nemožno preto jednoznačne zistiť, či chcel odvolací súd závery skorších rozhodnutí Najvyššieho súdu SR akceptovať alebo ich poprieť, a preto možno konštatovať, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zaťažené vnútornými rozpormi, a preto ho bolo potrebné zrušiť. Ďalej Najvyšší súd SR obiter dictum uviedol, že si je vedomý zložitosti právnej a skutkovej stránky prejednávanej veci, avšak je úlohou súdu riadne najmä zrozumiteľne a presvedčivo odôvodniť svoje rozhodnutie. Ak bol odvolací súd presvedčený o správnosti záverov, ktoré de facto popierajú skoršie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, mal posudzovať vlastníctvo predmetných nehnuteľností len v období krátko pred rozhodným obdobím alebo ak chcel závery skorších rozhodnutí Najvyššieho súdu SR akceptovať, mal potom posudzovať vlastníctvo predmetných nehnuteľností krátko pred zriadením študijného fondu. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu však nemožno zistiť, ktorý prístup tento súd zvolil. Nie je v tejto súvislosti potrebné posudzovať študijný fond ako celok ale sústrediť sa na tie nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. Bez významu nemôže byť ani tá skutočnosť, že na prejednanú vec je potrebné aplikovať právo rímskokatolíckej cirkvi, čo prvostupňový odvolací súd urobil, avšak pri aplikácii a výklade vzhľadom na historický vývoj je potrebné mať na pamäti, že vzťah vnútroštátneho práva a rímskokatolíckej cirkvi sa časom menil a pre jeho správnu aplikáciu v súčasnosti je potrebné vychádzať z platnej a účinnej zmluvy Slovenskej republiky s Vatikánom. Na záver dovolací súd zdôraznil, že súd primárne má aplikovať právo a pri vykonávaní dokazovania vychádzať najmä z relevantných archívnych dokumentov, napr. Národného archívu fondu ostrihomského arcibiskupstva alebo oblastných štátnych archívov, napr. v J.

a nie zo záverov dobovej právnej a historickej vedy, ktoré môžu slúžiť len na zdôraznenie správnosti záverov súdu.

14. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) po nariadení odvolacieho pojednávania a doplnení dokazovania oboznámením listín, ktoré zadovážil v rámci svojej činnosti odvolací súd, a to konkrétne oboznámil listiny vyžiadané zo Štátneho archívu v Trenčíne, konkrétne dokumenty č.d. 598/1926, č.d. 1209/1926, č.d. 2195/1932, č.d. 999/1948 a č.d. 1787/1948, ďalej oboznámil listiny týkajúce sa pozemnoknižnej vložky č. X, k.ú. H. zadovážené z Okresného úradu v Trenčíne, katastrálny odbor, a to konkrétne A. XXX/XX, A. XXX/XX, A. XX/XX, M., O. podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné z časti zrušiť a konanie vo vzťahu k niektorým nehnuteľnostiam zastaviť z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobcu v tejto časti a vo zvyšnej napadnutej časti je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, aj keď z iných dôvodov ako súd prvej inštancie.

15. Žalobca v prejednávanej veci uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich písomných, ústnych prednesov pred okresným, krajským súdom prípadne podaní, ktoré vykonal pred Najvyšším súdom SR s tým, že podľa jeho názoru všetky nehnuteľnosti, ktoré žiada žalobca vydať sú vydaniaskopnými nehnuteľnosťami s tým, že tieto nehnuteľnosti ku dňu účinnosti reštitučného zákona boli nehnuteľnosťami, ktoré reštitučný zákon pripúšťa na vydanie, to znamená k 01.05.2005. Čo sa týka pozemkových úprav, ktoré boli v tejto lokalite vykonané, vlastnícke právo zostalo zachované Slovenskej republike. Pozemkovými úpravami teda nedošlo k zmene vlastníckeho práva. Ďalej žalobca namietal, že nebol účastníkom pozemkových úprav. Čo sa týka samotných pozemkových úprav poukázal na tú skutočnosť, že vlastnícke právo Slovenskej republiky zostalo zachované s tým, že sa zmenila správa a povinná osoba porušila svoju povinnosť vyplývajúcu z reštitučného zákona, to znamená zachovať túto nehnuteľnosť a nenakladať s ňou žiadnym spôsobom, toto preto nemôže byť na ťarchu žalobcu, resp. oprávnenej osoby v reštitučnom konaní. Pokiaľ jednotliví žalovaní namietali, že niektoré nehnuteľnosti nie sú vydaniaskopné, žalobca poukázal na § 6 reštitučného zákona, ktorý jednoznačne stanovuje, ktoré nehnuteľnosti nie je možné vydať. Ďalej žalobca uviedol, že pokiaľ sú v tomto konaní žalované nehnuteľnosti, ktoré žiada žalobca vydať, sú to nehnuteľnosti, ktoré boli vytvorené z pôvodných nehnuteľností, ktoré vlastnil žalobca, prípadne jeho právny predchodca a boli zapísané v pozemnoknižnej vložke

č. X. To znamená, že v súčasnosti nie sú žalované žiadne iné nehnuteľnosti, ktoré by nesúviseli priamo s predmetnými pozemnoknižnými parcelami, ktoré boli cirkevi odňaté. Čo sa týka samotného charakteru nehnuteľností, tieto sa menili len minimálne a v zásade sa zachoval taký charakter nehnuteľnosti, ktorý bol pôvodne zapísaný v pozemnoknižnej vložke. Napríklad pokiaľ sa jedná o parc. č. XXX kameňolom o výmere 2.878 m² bol tam pasienok, rola, kostol s kláštorom, to znamená kaplnka. Tieto nehnuteľnosti majú taký charakter ako boli zapísané v pozemnoknižnej vložke a nezmenil sa. Pripustil, že niektoré nehnuteľnosti boli predmetom ďalších prevodov, pričom k týmto prevodom dávala cirkev súhlas. Vo vzťahu k niektorým nehnuteľnostiam bola zobrať žaloba späť už počas konania pred súdom prvej inštancie s tým, že je tu ďalších 7 nehnuteľností, voči ktorým treba zobrať žalobu späť z tohto dôvodu. Preto v konečnom dôsledku žalobca zobrať žalobu späť vo vzťahu k žalovanému 2/, čo sa týka parc. č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 1.404 m², parc. č. XXXX zastavané plochy o výmere 284 m², parc. č. XXXX zastavané plochy o výmere 115 m², parc. č. XXXX zastavané plochy o výmere 116 m², parc. č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 692 m², parc. č. XXXX zastavané plochy o výmere 106 m² a parc. č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 793 m².

16. Žalovaný 1/ pri výsluchu pred odvolacím súdom uviedol, že v k.ú. H. prebehol projekt pozemkových úprav, ktorý bol zapísaný do katastra nehnuteľností dňa 01.02.2013. Tento projekt započal v roku 2006 na základe rozhodnutia OÚ Trenčín s tým, že žalobca bol účastníkom týchto pozemkových úprav, čo vyplýva z LV č. XXXX, titulom nadobudnutia M. z roku 2012. Žaloba bola podaná v prejednávanej veci v roku 2007. Žalobca v konaní nepožiadala o vyňatie žalovaných parciel z pozemkových úprav a ani ich ponechanie na pôvodnom mieste z dôvodu tohto súdneho sporu. V zmysle zák. č. 160/2005 Z.z. tento neumožňuje poskytnúť náhradu za pozemok, ktorý nie je možné vydať alebo bol súčasťou pozemkových úprav. Takisto mal za to, že pozemky už nie je možné stotožniť s pozemkami, ktoré boli vytvorené po týchto pozemkových úpravách a časť z nich zrejme bola použitá na spoločné zariadenia.

17. Žalovaný 2/ sa stotožnil s vyjadrením žalovaného 1/ s tým, že čo sa týka charakteru pozemkov, sú to pozemky, ktoré sú zapísané v H. na LV č. XXXX s tým, že oproti stavu ako bol v roku 2018 čo bolo posledné pojednávanie v tejto veci, došlo k určitým zmenám vzhľadom k tomu, že boli uzatvorené niektoré kúpne zmluvy a časť týchto pozemkov už nie je vo vlastníctve žalovaného 2/. Je pravdou, že k dvom parceliam č. XXXX a č. XXXX bola žaloba zobrať späť ešte pred súdom prvej inštancie, s čím žalovaný 2/ súhlasil. Okrem toho tu však boli ďalšie kúpne zmluvy, ktoré sa týkajú aj pozemkov, ktoré sú predmetom tohto sporu s tým, že to bolo všetko riešené v spolupráci so žalobcom. To znamená, že tam bol pri prevode súhlas, pretože sa jednalo o kúpne zmluvy kvôli existujúcej cyklotrase z J. do D., jednalo sa o zmluvu s Trenčianskym samosprávnym krajom. Ďalšia kúpna zmluva bola uzatvorená medzi žalovaným 2/ a obchodnou spoločnosťou, ktorá mala objekty, sklady P., pričom sa jedná o zastavané plochy a nádvoría v inkriminovanom priestore a vysporiadaval sa celý areál, čo znamená, že aj v tejto časti bude potrebné konanie zastaviť. Čo sa týka samotného charakteru pozemkov, sú to vlastne pozemky v okolí koryta rieky Váh a všetky majú charakter alebo spôsob využívania ostatné plochy, čiže nie sú to poľnohospodárske pozemky a ani pozemky, ktoré by mali vlastný charakter, to znamená, že tak ako uviedli v pôvodnom vyjadrení pred súdom prvej inštancie už v roku 2014, nespĺňajú náležitosti na to, aby ich bolo možné vydať podľa reštitučného zákona.

18. Ďalej sa v prejednávanej veci vyjadril žalovaný 3/, kedy vo vzťahu k nemu žalobca žiadal o vydanie nehnuteľnosti lesného pozemku parc. č. XXXX/X. Poukázal na to, že z ustanovenia § 132 ods. 1 OZ vyplýva, že vlastnícke právo možno nadobudnúť aj na základe iných skutočností. Následne z ustanovenia § 132 ods. 2 OZ vyplýva, že vlastníctvo sa nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, a to dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Takýmto rozhodnutím bolo rozhodnutie o schválení projektu pozemkových úprav, ktoré bolo vydané na základe a v súlade s ustanovením § 14 ods. 4 zák. č. 330/91. V zmysle tohto potom dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav sa nadobudne vlastníctvo k novým pozemkom. Parcela B. XXXX/X je novou parcelou, ku ktorej vzniklo nové originálne vlastníctvo Slovenskej republiky. Vzhľadom k tomu, že ide o druh lesné pozemky, vznikla v tejto parcele správa štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky, a to dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení projektových úprav. Táto nová parcela nikdy nebola vo vlastníctve žalobcu, ani žiadneho jeho právneho predchodcu a ani študijnej základniny, nikdy neprešla do vlastníctva štátu v rozhodnom období a v reštitučnom zákone nie je uvedený dôvod, a to zákon o pozemkových úpravách. To znamená, že tu nie je spôsobilý reštitučný titul, a preto mal žalovaný 3/ za to, že režim práv a povinností viažuci sa na túto parcelu nespadá pod režim reštitučného zákona. V tejto súvislosti zároveň poukázal na tú skutočnosť, že súdy sú v zmysle § 194 ods. 2 CSP viazané rozhodnutím o schválení pozemkových úprav. Preto sa rovnako pripojil k vyjadreniu a prednesu za žalovaného 1/ s tým, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že by rímskokatolícka cirkev nebola účastníkom projektu pozemkových úprav, čo je preukázateľné z katastra nehnuteľností, ale aj zo samotného rozhodnutia o schválení pozemkových úprav, pričom podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/38/2011, podľa ktorého práva patria plne bdelým. Pokiaľ žalobca prenáša svoju zodpovednosť za nečinnosť na žalovaného, toto nemôže byť dôvodom na to, aby právo, ktoré mu v dôsledku schválenia pozemkových úprav v podstate ušlo, aby mu bolo akýmkoľvek spôsobom nahradené. Rovnako poukázal aj na iné rozhodnutia, či už Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/344/2017 alebo rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co/206/2014. Obe riešia situáciu určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, čo je nepochybne silnejší titul ako reštitučný. Žalobca sa domáhal vlastníckeho práva, ktoré mu patrilo a ktoré mu nebolo možné priznať práve v dôsledku schválenia projektu pozemkových úprav. Z toho potom vyplýva, že žalobca sa domáha znovu nadobudnutia vlastníctva, ktoré mu nepatrilo, ani nepatrí. Žalovaný sa však opätovne vrátil k námietke prednesenej pred súdom prvej inštancie v tom smere, že rímskokatolícka cirkev, biskupstvo Nitra, nie je vo veci vecne aktívne legitimovaná. Takýto záver nevyplýva ani zo zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR. V žiadnom konaní, ktoré v minulosti najvyšší súd posudzoval, nebolo dokazovanie vykonané tak rozsiahlo, ako v tejto veci. Najvyšší súd nevyčítal odvolaciemu súdu, že by nesprávne právne posúdil vec, ale dôvodom zrušenia bolo, že najvyšší súd vzhliadol vnútornú rozpornosť v danom rozsudku v tom, že z rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, či existuje spätosť medzi majetkom cirkvi a študijného fondu. Žalobca zaťažujú dve povinnosti, povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť. Ani jednu z týchto povinností si žalobca dôsledne nespĺnil. Z vykonaného dokazovania nevyplývajú základné atribúty, pre ktoré by mohli uznať, pokiaľ by odhliadli od toho, že v minulosti v nejakých prípadoch Najvyšší súd SR tak rozhodol. Zrušujúce uznesenie, kanonické právo, ani cirkevné a svetské právo neopravňuje na záver, že by žalobca tvrdil a v prípade, že by nemalo byť preukázané ani to, že študijný fond zanikol. Poukázal na tú skutočnosť, že nevie sa kto je právnym nástupcom a žalobca ani netvrdí, že študijný fond zanikol. Nie je pravdivé,

že majetok študijného fondu je majetkom rímskokatolíckej cirkvi. Zákon, na základe ktorého si žalobca uplatnil svoj reštitučný nárok, nie je zákonom, ktorý by tvrdil, že právnymi aktami I. J. a E. G.. došlo k ujme na majetku cirkvi, ktorú má tento súd napraviť. Pokiaľ budeme vychádzať zo základnej filozofie, že žalobca sa domáha vydania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré historicky v 18. storočí patrili cirkvi a boli odňaté na základe rozhodnutia vtedy katolíckych panovníkov, takýto reštitučný titul samostatné konanie nie je. Čo sa týka samotnej spätosti majetku s rímskokatolíckou cirkvou, táto spätosť tu existuje, pretože rímskokatolícka cirkev v 18. storočí zabezpečovala potreby školstva, to znamená, že študijný fond je spätý s majetkom cirkvi a slúži potrebám cirkvi a toto súhlasí. Dôvodom prečo sa tak udialo bolo, že cirkev zabezpečovala vzdelanie formou tvorby správy dotovania prevádzky základného, stredného aj vysokého školstva. Čo je však dôležité následne došlo k procesu sekularizácie a tento proces znamenal, že cirkev, pretože keď to rozdelíme na študijný univerzitný fond, študijný fond slúžil v podstate k financovaniu základného, stredného školstva a univerzitný fond financovaniu školstva vysokoškolského. Súčasťou spisu sú listinné dôkazy, z ktorých vyplýva, že počas prvej republiky, ktorú nemožno považovať, resp. obviňovať z toho, že ide o konanie, ktoré by bolo v neprospech cirkvi alebo, že by tu existovala nejaká doba neslobody, že Q. F. si uplatňovala na Medzinárodnom arbitrážnom súde nárok po univerzitnej základnине a bol jej priznaný a Československá republika vyplatila takýto nárok tejto univerzite. Ďalej uviedol, že ak by sa vychádzalo z toho, že vzťah študijného fondu a útvaru rímskokatolíckej cirkvi bol patronátnym vzťahom, ktorý existoval na zabezpečenie financovania cirkevných právnických osôb, povinnosťou patróna bolo financovať potreby cirkevnej právnickej osoby a naopak, ak mal nejaké práva, napr. právo prezentovať osobu na post hospodára alebo cirkevnej právnickej osoby. Poukázal na judikatúru Najvyššieho správneho súdu, z ktorej vyplýva, že reálny patronát nemožno považovať za cirkevný, a teda nie za cirkevný majetok (rozhodnutie Boh. A 956/42, ktoré obsahuje reálnu definíciu patronátneho práva). Poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/247/2006, o ktoré sa opiera samotný žalobca. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd konštatuje, že študijná základnina netvorila súčasť hierarchického zriadenia cirkvi. Najvyšší súd vyvodil možnosť uplatňovať si reštitučný nárok z extrémne rozširujúceho výkladu, ktorý už nie je výkladom, ale analógiou. V odôvodnení tohto rozhodnutia je uvedené, že pri výklade pojmu oprávnenej osoby pre účel uvedeného zákona nemôže obísť aký bol pôvod, teda majetkový základ, účely a ciele uvedeného fondu a zároveň stavu, že ukončením činnosti sa zmarí účel a ciele fondu bezprostredne viazaného s rímskokatolíckou cirkvou. Krivda spáchaná na tomto fonde predstavovala priamu krivdu voči rímskokatolíckej cirkvi, ktorú nepochybne sledoval zámer zák. č. 282/1990 Z.z., preto by sa mala zamerať na vysvetlenie toho, aký bol pôvodný majetkový základ fondu, aký bol účel, ciele fondu a či naozaj ukončením činnosti fondu bolo zmarené účel a ciele cirkvi a naozaj fond tým, že jeho majetok prešiel na štát s tým, že prestal využívať rímskokatolícku cirkev, či rímskokatolíckej cirkvi vôbec nejaká ujma vznikla. K tomuto uviedol, že zoštatnenie časti majetku študijnej základniny sa nejakým spôsobom negatívne neprejavilo v majetkovej sfére žiadneho z útvarov rímskokatolíckej cirkvi a už vôbec nie Rímskokatolíckej cirkvi Biskupstvo Nitra, ktorá v tom čase na území J. nepôsobila. V tejto súvislosti je dôležitý zák. č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkvi, kde konkrétne z ust. § 11 ods. 1, 2 vyplýva, že všetok súkromný a verejný patronát nad cirkevnými ústavmi prešiel na štát. Všetky záväzky prispievajúc na účely cirkvi a náboženských spoločností rovnako prešli na štát. Tento zákon nadobudol účinnosť 01.11.1949. K zániku prípadných patronátnych povinností študijnej základniny, ktoré žalobca netvrdil a pokiaľ by sme pripustili existenciu voči niektorým útvarom rímskokatolíckej cirkvi, žalobca neuviedol, ktoré. Zápis v pozemnoknižnom protokole č. X pre k.ú. H. v spojení s listom poverenictva školstva vied a umení odbor pre správu základne zo dňa 02.11.1949 a zápisnica o prevzatí vlastného majetku, veľkostatok študijnej základniny H. D. O. zo dňa 15.12.1949. Tieto doklady svedčia o tom, že odňatie majetku študijnej základniny sa nestalo na ujmu žalobcu a ani cirkvi ako celku, pretože takéto povinnosti pokiaľ vôbec existovali zanikli už skôr. Pokiaľ by žalobca tvrdil, že v dôsledku straty majetkovej podstaty študijnej základniny prišiel o časť príjmov, treba poukázať na § 11 ods. 1, z ktorého vyplýva, že štát poskytuje do účinnosti tohto zákona cirkevným právnickým osobám kongruu, teda úhradu osobných pôžitkov duchovných a tento stav platí doposiaľ. Rímskokatolícka cirkev je financovaná z daní všetkých. Zatiaľ čo predtým bola financovaná z vlastného. Záväzok štátu uhrádzať cirkvám vrátane žalobcu náklady vyplýva z § 8 zák. č. 218/1949 Zb., nemohol teda dospieť k inému záveru než k tomu, že zoštatnením majetku študijnej základniny nedošlo k spáchaniu žiadnej krivdy, ani tejto nadácii, ani priamej, či nepriamej ujme žiadneho útvaru rímskokatolíckej cirkvi. Zmyslom a účelom založenia študijného fondu bola výživa základných a stredných škôl. Zákon vydaný i mimo času neslobody 25.05.1868 spôsobil to, a to konkrétne v ust. § 2 a 3, že cirkev po roku 1868 nemala žiaden vplyv na vyučovanie iných predmetov ako náboženstva, čo je dôležité nevyužívala školstvo tak ako doposiaľ. Pokiaľ majetok študijného fondu slúžil verejnému prospechu a nie prospechu rímskokatolíckej cirkvi,

nemožno hovoriť o ujme, pokiaľ majetok verejnej základniny spravovanej štátom prešiel priamo na štát, ktorý po roku 1949 prevzal financovanie školstva. Nejednalo sa teda o financovanie z nejakej verejnoprávnej korporácie alebo bolo priamo financované štátom. Správa študijného fondu nevykonáva cirkev ale orgán štátu. Napriek tomu, že v roku 1927 došlo k uzavretiu zmluvy modus vivendi, správa majetku študijného fondu neprešla na cirkvi. Od roku 1935 začala pôsobiť centrálna správa verejno-základninových majetkov v C. a pod týmto názvom existovala osobitná ústredná správa. Teda ukončením činnosti študijnej základniny nedošlo k zmareniu účelov a cieľov tejto nadácie, pretože tieto neboli bezprostredne späté rímskokatolíckou cirkvou. Osvieteneckí panovníci, katolíci I. J. a E. G.. sa rozhodli povzniesť vzdelanostnú úroveň obyvateľstva svojej monarchie. Na zabezpečenie hospodárskej existencie sústavy škôl, ktoré vytvorili, vznikli študijné základniny a univerzitné základniny. Súčasťou spisu je k tomu aj úradný preklad dekrétu I. J.. Zároveň vyslovil záver, že ani Najvyšší súd SR nemal preukázané z tvrdenia žalobcu, že by bola preukázaná vecná aktívna legitimácia žalobcu v prejednávanej veci. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že žiadne doposiaľ vydané rozhodnutie najvyššieho súdu nedáva presvedčivú odpoveď na to, prečo by mala byť rímskokatolícka cirkev aktívne legitimovaná, prečo mala byť oprávnená osoba v poverených základninách, či už študijnej, univerzitetnej alebo dokonca i náboženskej. Táto povinnosť zaťažuje z hľadiska dôkazného žalobcu. Pokiaľ teda nie je preukázané, že študijný fond zanikol a z prvorepublikovej judikatúry je zrejmé, že študijný fond je verejná základnina s pozemnoknižnej vložky je zrejmé vlastnícke právo. Pretože pozemnoknižná vložka preukazovala vlastníctvo a nie správu.

19. Žalovaný 4/ sa stotožnil s argumentáciou žalovaných 1/, 2/, 3/, kedy aplikáciou zák. č. 330/1990 Zb. došlo k originárnemu nadobudnutiu vlastníckeho práva po projekte pozemkových úprav. Čo sa týka charakteru pozemkov v spise je vyjadrenie z roku 2014, kedy mesto uvádza, že na týchto pozemkoch sú spoločné zariadenia, chodníky a cesty. Z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva vyplýva, že pri jednotlivých parcelách sú označené druhy pozemkov ako zastavaná plocha a nádvorie.

20. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že ako pred súdom prvej inštancie, tak aj počas odvolacieho konania zoberal žalobca sčasti nehnuteľností svoju žalobu späť podľa § 370 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr ako rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia žaloby podľa ods. 2 súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví v zmysle ods. 3 citovaného paragrafu, ak je žaloba vzatá späť v časti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

21. V prejednávanej veci teda došlo zo strany žalobcu k čiastočnému späťvzatiu žaloby a to troma podaniami (späťvzatie zo dňa 27.11.2007, č.l. 607; zo dňa 01.12.2007, č.l. 609 a na pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 31.05.2023) po rozhodnutí súdu prvej inštancie v čase, kedy toto ešte nenadobudlo právoplatnosť, pričom žalovaný, ktorého sa späťvzatie týka, so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasil, a preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k nehnuteľnostiam, kedy bola žaloba vzatá späť zrušil, pripustil späťvzatie žaloby a konanie v tejto časti zastavil.

22. Ďalej sa zaoberal odvolací súd v prejednávanej veci podstatnou odvolacou námietkou, a to skutočnosťou, že pozemky, ktorých vydania sa v tomto konaní domáhal žalobca, boli predmetom pozemkových úprav.

23. Občiansky zákonník v ust. § 132 upravuje spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva. Jedným z nich je nadobudnutie vlastníckeho práva rozhodnutím štátneho orgánu. Ide o osobitný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, pričom pod štátnym orgánom má Občiansky zákonník na mysli súd a správny orgán. Podľa § 132 ods. 2 OZ sa vlastníctvo v takom prípade nadobúda dňom určeným rozhodnutím štátneho orgánu a ak nie je tento deň určený, dňom právoplatnosti rozhodnutia. V prípade nadobudnutia nehnuteľností sa potom vykoná záznam takto nadobudnutého vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností

(§ 34 ods. 1 zák. č. 162/95 Z.z. o katastri nehnuteľností). Nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe pozemkových úprav predstavuje spôsob originárneho nadobudnutia vlastníckeho práva, čo znamená, že nadobúdateľ neodvodzuje svoje vlastnícke právo k pozemkom od vlastníckeho práva skoršieho vlastníka, ale nadobúda ho nezávisle od neho. Prípadne originárny vlastník je prvým vlastníkom veci. Je to teda na rozdiel od derivatívneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho

práva k nehnuteľnosti, pri ktorom vlastník odvodzuje svoje vlastnícke právo od skoršieho vlastníka a nadobúda vlastníctvo len vtedy, ak jeho predchodca bol vlastníkom. Rozlišovanie medzi originárnym a derivatívnym nadobudnutím vlastníctva má v danom prípade nielen teoretický, ale i zásadný praktický význam. Platí totiž, že kto odvodzuje svoje vlastníctvo od jeho originárneho nadobudnutia, nemôže byť dotknutý tým, že jemu predchádzajúci vlastníci vlastníctvo k danej veci riadne nenadobudli. Inak povedané, ak vlastník nadobudol vlastníctvo originárne, je v prípade vlastníckeho sporu bez právneho významu spochybnenie nadobudnutia vlastníctva zo strany jemu predchádzajúcich vlastníkov, resp. v danom prípade je bez právneho významu, že prípadne nebol vlastníkom pôvodných pozemkov, ktoré pri pozemkových úpravách zanikli.

24. V dôsledku pozemkových úprav podľa zák. č. 330/1991 Zb. dochádza totiž k zániku pôvodných pozemkov pôvodného predmetu vlastníctva, ktorých vlastníci získavajú do vlastníctva nové pozemky. Táto zmena je odlišná od bežného zániku pozemku rozdelením alebo zlúčením, pri ktorom možno vysledovať osud pôvodného pozemku, keďže pri týchto úkonoch musia byť dodržané určité podmienky, najmä podmienka rovnakého vlastníckeho režimu zlučovaných pozemkov, keďže vlastníctvo je v slovenskom právnom poriadku postavené na ideálnom a nie na reálnom vymedzení spoluvlastníckych podielov. Pri pozemkových úpravách však dochádza k vytvoreniu nových pozemkov bez ohľadu na to, z koľkých pozemkov a akým spoluvlastníckym režimom boli tieto vytvorené. Tieto nové pozemky musia byť primerané (§ 11 ods. 3 zák. č. 330/91 Zb.), pričom vlastníctvo k nim sa nadobúda dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav alebo neskorším dňom určeným v rozhodnutí (§ 14 ods. 4 zákona). Tým, že pozemkové úpravy predstavujú originárny spôsob nadobudnutia vlastníctva, je vlastník pozemku získaného pri pozemkových úpravách oprostý od právnej neistoty spojenej s prípadným vlastníctvom skorších pozemkov. Súčasne by tomuto vlastníkovi malo byť zrejmé jeho vlastníctvo aj na mieste samom, keďže výsledkom pozemkových úprav je nielen nové katastrálne mapovanie, ale i zameranie nových pozemkov v teréne. V dôsledku pozemkových úprav dochádza k zániku pozemkov registra E tak, ako to bolo aj v prejednávanej veci, teda pozemkov evidovaných na mape určeného operátu v obvode pozemkových úprav. Zápisom rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav a rozdeľovacieho plánu vo forme geometrického plánu alebo obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním (§ 14 ods. 4 druhá veta) do katastra nehnuteľností záznamom sa totiž všetky pozemky evidujú na dotknutom území len ako parcely registra C, t.j. zobrazujúce sa na katastrálnej mape.

25. Vyššie uvedené právno-teoretické východiská znamenajú, že právoplatnosťou rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav a prípadne márnym uplynutím lehoty piatich rokov od schválenia tohto projektu na vykonanie prípadnej opravy v zmysle § 42c zák. č. 330/91 Zb. nemožno už súdom určiť vlastníctvo skutočného vlastníka pôvodného pozemku zaniknutého v dôsledku pozemkových úprav. Nejde totiž o totožný predmet vlastníckeho práva. Pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikli. Boli vytvorené celkom iné nehnuteľnosti s odlišným umiestnením a právoplatným rozhodnutím správneho orgánu v zmysle § 132 ods. 1, 2 OZ boli pridelené určeným vlastníkom. Rozhodnutím o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je súd viazaný aj v zmysle ust. § 194 CSP, a to najmä novými vlastníckymi vzťahmi ním založenými, nie je teda oprávnený posudzovať ako predbežnú otázku vlastníctvo nehnuteľnosti alebo odchyliť sa pri posúdení otázky, kto je vlastníkom od stavu na základe takéhoto rozhodnutia zaevidovaného v katastri nehnuteľností.

26. Z rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne a nasl. pod č.l. 899 až č.l. 902 je zrejmé, že v k.ú. H., I. J., bol schválený projekt pozemkových úprav podľa § 13 ods. 6 a 7 zák. č. 330/1991 Zb., bolo nariadené podľa § 14 ods. 1 citovaného zákona vykonanie projektu pozemkových úprav a zároveň bolo vydané rozhodnutie dňa 09.10.2012 podľa § 14 ods. 4 citovaného zákona o schválení projektu pozemkových úprav. Z toho potom vyplýva, že v katastrálnom území H. dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav zanikli pôvodné pozemky a nadobudlo sa vlastníctvo a vznikli súvisiace iné vecné práva k novým pozemkom v zmysle ust. § 11 ods. 1, 2 v spojení s § 14 ods. 4 zák. č. 330/1991 Zb. Došlo teda k vzniku nových vlastníckych práv originárnym spôsobom k vytvoreným novým pozemkom a predtým existujúce pozemky a vlastnícke práva k nim zanikli. Rozhodnutím o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je súd ako právoplatným právnym rozhodnutím pozemkového úradu vydaným v medziach jeho právomoci viazaný a nie je oprávnený preskúmať jeho vecnú správnosť. Z týchto dôvodov už súd v súčasnosti nemôže určiť, že takýto novovytvorený pozemkovými úpravami pozemok celkom alebo sčasti má byť predmetom

reštitučného nároku zo strany žalobcu. V tomto kontexte neobstojí obrana zo strany žalobcu, že nebol účastníkom pozemkových úprav, nakoľko ako vyplýva z LV č. XXXX, k. ú. H. titulom nadobudnutia v prospech žalobcu je práve projekt pozemkových úprav M. z roku 2012. Žaloba bola podaná v prejednávanej veci v roku 2007 a žalobca v tomto konaní nepožiadala o vyňatie žalovaných parciel z pozemkových úprav a ani o ich ponechanie na pôvodnom mieste z dôvodu vedeného súdneho sporu. Pokiaľ teda vychádzame z predpokladu, že rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorým je súd ako právoplatným správnym rozhodnutím pozemkového úradu vydaným v medziach jeho právomoci viazaný, nie je oprávnený preskúmať jeho správnosť ako aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že zákon umožnil účastníkom konania o pozemkových úpravách sa riadne oboznámiť s návrhom projektu a vyjadrovať sa, podávať námietky v správnom konaní. Rovnako neobstojí námietka žalobcu, že vlastnícke právo zostalo zachované SR, pretože ako bolo vyššie uvedené rozhodnutie o schválení projektu pozemkových úprav je originárnym nadobudnutím vlastníckeho práva. Nie je teda pravdou, že sa jedná o tie isté nehnuteľnosti, ako boli pôvodne zapísané v pozemnoknižných vložkách s prihliadnutím na vyššie uvedené. Z obdobného princípu vychádzali okrem iného aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 219/2019 aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 158/2017, ale aj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co 97/2022, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co 4/2023, Krajského súdu v Trnave sp. zn.

25Co 134/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 494/2016 ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co 206/2014.

27. Z týchto dôvodov dospel v konečnom dôsledku odvolací súd k tomu záveru, že je potrebné návrh žalobcu z dôvodov vyššie uvedených ako nedôvodný zamietnuť a zároveň z dôvodov vyššie uvedených sa odvolací súd už ďalej nezaoberal vecnou aktívnou legitímáciou na strane žalobcu vo vzťahu k právnemu nástupníctvu rímskokatolíckej cirkvi po pôvodnom pozemnoknižnom vlastníkovi.

28. Ďalej sa odvolací súd zaoberal náhradou trov odvolacieho konania v časti, kde bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. V tejto časti bolo o trovách odvolacieho konania rozhodnuté podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci. Žalovaní 1/, 2/, 3/, 4 boli v konaní v plnom rozsahu úspešní, a preto im vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý v konečnom dôsledku úspech vo veci nemal, preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a priznal úspešným žalovaným náhradu trov konania s tým, že o samotnej výške trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. V časti, v ktorej bolo konanie zastavené vo vzťahu k žalovanému 2/ v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby zo strany žalobcu bolo potrebné so zreteľom na ust. § 256 ods. 1 CSP posúdiť otázku zavinenia na zastavení konania. Z formálneho procesného hľadiska treba zastavenie konania pričítať žalobcovi, ktorý zobral čiastočne späť žalobu za súhlasu žalovaného 2/ počas konania pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom, avšak pre rozhodovanie o náhrade trov konania je potrebné otázku zavinenia zastavenia konania posudzovať v širšom zmysle. Preto je potrebné skúmať aký bol skutočný dôvod späťvzatia žaloby a čo bolo jeho príčinou. V prejednávanej veci je nepochybné, že dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby bola tá skutočnosť, že došlo k odpredaju týchto nehnuteľností počas konania, a preto nemožno pričítať zavinenie ani žalobcovi, ani žalovanému v tomto smere. Preto v konečnom dôsledku odvolací súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k nehnuteľnostiam, kde bolo konanie zastavené.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).